

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

Z dnia 2010 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy
zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp.
*sepedonicus***

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1-4 i art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 70, poz. 472) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli przeprowadzenie badania tożsamości odmianowej jest konieczne dla wykrycia źródła prawdopodobnego porażenia, wojewódzki inspektor zabezpiecza i przechowuje bulwy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a tiret pierwsze, w sposób umożliwiający przeprowadzenie takich badań.”;

2) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278.

„§ 4a. 1. W przypadku gdy wstępne wyniki badań laboratoryjnych, uzyskane przy zastosowaniu obu metod diagnostycznych zgodnie z pkt 1 załącznika I do dyrektywy, o której mowa w § 3 ust. 3, wskazały na możliwość porażenia bulw lub roślin ziemniaka bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, bulw tych lub roślin nie przeznaczają się do sadzenia, pomimo uzyskania negatywnych ostatecznych wyników badań laboratoryjnych na obecność tej bakterii,.”;

2. Na polu, z którego pochodziły bulwy lub rośliny ziemniaka, o których mowa w ust. 1, przez trzy kolejne sezony uprawowe, następujące po sezonie uprawowym w którym uprawiano te bulwy lub rośliny ziemniaka niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz:

- 1) nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka oraz innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* albo
- 2) dopuszcza się sadzenie sadzeniaków ziemniaka z przeznaczeniem na ziemniaki inne niż ziemniaki do sadzenia, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko występowania samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;

3. Uprawa, o której mowa w ust. 1 pkt 2, podlega urzędowej kontroli, w ramach której wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

4. Środki transportu, maszyny, urządzenia, magazyny, przechowalnie lub ich części, które miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka, o których mowa w ust. 1, odkaża się przez oczyszczenie i dezynfekcję, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

5. Opakowania oraz inne przedmioty, które miały kontakt z bulwami ziemniaka, o których mowa w ust. 1, niszczy się albo odkaża przez oczyszczenie i dezynfekcję, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

3) w § 6:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Wojewódzki inspektor, przypadku potwierdzenia występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych lub w przypadku otrzymania z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o stwierdzeniu występowania tej bakterii w wyniku badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez

służbę ochrony roślin tego państwa członkowskiego.”

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ustala zasięg prawdopodobnego porażenia, biorąc pod uwagę kontakt przed zbiorem lub po zbiorze z porażonymi lub prawdopodobnie porażonymi roślinami ziemniaka, kontakt ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami, przechowalniami lub ich częściami oraz kontakt ze skażonymi obiektami, w tym szklarniami, tunelami foliowymi, polami lub miejscami produkcji, o których mowa w pkt 1, a także powiązania produkcyjne ze skażonymi miejscami lub przedmiotami, oraz określa prawdopodobnie porażone rośliny lub bulwy ziemniaka, lub miejsca produkcji;”;

4) w § 7

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, które mogły mieć kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za porażone lub prawdopodobnie porażone;”;

b) dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) miejsca produkcji, w których wysadzone zostały bulwy ziemniaków uznane za prawdopodobnie porażone.”;

5) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8 Wojewódzki inspektor, ustalając zasięg możliwego rozprzestrzeniania, uwzględnia miejsca produkcji, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* bulw ziemniaków uprawionych w tych miejscach produkcji, w których:

1) uprawia się ziemniaki lub inne rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* sąsiadujące z miejscami produkcji uznanymi za porażone lub znajdującymi się w zasięgu prawdopodobnego porażenia,

2) jest lub był wspólnie używany sprzęt lub urządzenia wykorzystywane przy produkcji lub są lub były sadzone ziemniaki pochodzące z tego samego źródła, w szczególności wyprodukowane w tym samym miejscu produkcji lub przez tego samego producenta.”;

6) w § 10:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się pkt 5-7 w brzmieniu:

„5) zakopuje na polu, na którym były one uprawiane, lub

6) przeznaczają się do konsumpcji w zakładach zbiorowego żywienia, w których istnieje możliwość unieszkodliwiania resztek w sposób wykluczający ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*, po bezpośrednim dostarczeniu do tego zakładu;

7) przeznaczają się do skarmienia zwierząt na surowo lub po uprzednim zakiszeniu, pod warunkiem, że:

a) uzyskany obornik zostanie poddany gorącej fermentacji, w trakcie której osiągnięta zostanie przez co najmniej 3 dni minimalna temperatura wynosząca 65°C,

b) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz wszelkie inne przedmioty, które miały kontakt z porażonymi bulwami zostaną poddane czyszczeniu i dezynfekcji,

c) obornik zostanie wykorzystany na gruncie, na którym przez okres co najmniej:

- 1 roku nie będą uprawiane ziemniaki,
- 2 lat nie będą uprawiane ziemniaki przeznaczone do sadzenia.”,

b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. W przypadku wysadzenia bulw ziemniaków, które zostały uznane za porażone, wojewódzki inspektor:

1) uznaje za porażone:

a) bulwy lub rośliny ziemniaka, uzyskane w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka,

b) pola i miejsca produkcji, w których były wysadzone porażone bulwy ziemniaka.

2) uznaje za skażone maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz wszelkie inne przedmioty, które miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka, uzyskanymi w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka a także, jeżeli jest to możliwe, obiekty, w tym szklarnie i tunele foliowe;

3) ustala zasięg prawdopodobnego porażenia, biorąc pod uwagę kontakt przed zbiorem lub po zbiorze z bulwami lub roślinami ziemniaka uzyskanymi w wyniku uprawy porażonych bulw

ziemniaka, kontakt ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami, przechowalniami lub ich częściami oraz kontakt ze skażonymi obiektami, w tym szklarniami, tunelami foliowymi, polami lub miejscami produkcji, o których mowa w pkt 2, a także powiązania produkcyjne ze skażonymi miejscami lub przedmiotami, oraz określa prawdopodobnie porażone rośliny lub bulwy ziemniaka lub miejsca produkcji;

- 4) ustala zasięg możliwego rozprzestrzeniania;
- 5) na podstawie stwierdzonego porażenia, skażenia oraz ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzenienia się bakterii ustala strefę zagrożenia, w której podejmowane będą działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, wojewódzki inspektor, ustalając zasięg:

- 1) prawdopodobnego porażenia, stosuje odpowiednio przepisy § 7;
- 2) możliwego rozprzestrzeniania stosuje odpowiednio przepisy § 8.”;

7) w § 12 w ust. 2:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Bulwy i rośliny ziemniaka, o których mowa w ust. 1, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, unieszkodliwia się w sposób określony w § 10 lub przeznaczają się do:”

b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) konsumpcji po bezpośrednim dostarczeniu do odbiorcy bez konieczności przepakowywania lub przeładunku, a w przypadku dostarczania bulw ziemniaków w opakowaniach, ich pakowanie powinno odbywać się w miejscu, w którym istnieje możliwość unieszkodliwiania resztek w sposób gwarantujący, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;”

b) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W przypadku wysadzenia bulw ziemniaków, które zostały uznane za prawdopodobnie porażone, wojewódzki inspektor uznaje za prawdopodobnie porażone:

- 1) bulwy lub rośliny ziemniaka uzyskane w wyniku uprawy prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka,

2) pola, na których były wysadzone prawdopodobnie porażone bulwy ziemniaka.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, wojewódzki inspektor:

1) ustalając zasięg:

a) prawdopodobnego porażenia, stosuje odpowiednio przepisy § 7,

b) możliwego rozprzestrzeniania stosuje odpowiednio przepisy § 8;

2) na podstawie ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzenienia się bakterii ustala strefę zagrożenia, w której podejmowane będą działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*.”;

8) w § 14:

1) w ust. 1 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) w kolejnym sezonie uprawy dopuszcza się uprawę sadzeniaków ziemniaka jeżeli zastosowano zmianowanie wyłączające to pole z uprawy ziemniaków przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe; uprawa podlega urzędowej kontroli, o której mowa w § 3 ust. 1, albo”,

2) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

4. W przypadku wysadzenia bulw ziemniaków na polu uznanym za porażone, w okresie trzech sezonów uprawowych następujących po roku, w którym stwierdzono porażenie bulw ziemniaków, wojewódzki inspektor uznaje za porażone bulwy lub rośliny ziemniaka uzyskane w wyniku uprawy tych bulw ziemniaka.”;

8) w § 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sadzeniaki ziemniaka powinny spełniać wymagania specjalne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin oraz pochodzić w prostej linii z materiału poddanego urzędowej ocenie i uznanego za wolny od bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*, na podstawie badań laboratoryjnych, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 i 3, z zastrzeżeniem § 4a ust. 1.

§ 2 Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

UZASADNIENIE

Projektowana zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 70, poz. 472) wynika z dotychczasowych doświadczeń w zwalczaniu na obszarze Polski bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, sprawcy bakteriozy pierścieniowej ziemniaka.

Bakteria *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, stosownie do postanowień dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 169 z 10.07.2000, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 29, str. 258, z późn. zm.) ma status organizmu kwarantannowego i podlega na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej obowiązkowi zwalczania. Szczegółowe zasady zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, które powinny być stosowane przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej, określa dyrektywa Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 131, z późn. zm.). Należy podkreślić, że postanowienia art. 11 tej dyrektywy przewidują możliwość podjęcia przez państwa członkowskie bardziej restrykcyjnych działań w celu ograniczenia występowania bakterii. Wprowadzenie takich działań wymaga jednak powiadomienia o tym Komisji Europejskiej. Ponadto, zgodnie z pkt 1 tiret 5 i pkt 2 tiret 3 załącznika IV do dyrektywy Rady 93/85/EWG państwa członkowskie mogą określić inne niż wskazane w dyrektywie sposoby unieszkodliwiania bulw ziemniaków uznanych za porażone lub prawdopodobnie porażone przez bakterię *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, jeżeli sposoby te zapewniają bezpieczeństwo fitosanitarne.

Bakteria *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* jest jednym z najważniejszych (najgroźniejszych?) z punktu widzenia polskiego rolnictwa organizmem kwarantannowym. Organizm ten występuje na terenie całego kraju, powodując straty gospodarcze wynikające w szczególności z:

- 1) bezpośrednich strat w plonach ziemniaków powodowanych przez tą bakterię (głównie w wyniku gnicia porażonych bulw);
- 2) kosztów zwalczania tego organizmu podejmowanych przez rolników (związanych głównie z wyłączaniem pól z uprawy ziemniaków, utratą plonu porażonych lub prawdopodobnie

porażonych ziemniaków, które należy unieszkodliwić oraz koniecznością wymiany materiału nasadzeniowego);

- 3) ograniczeń w dostępie do rynków pozostałych państw Unii Europejskiej (wysyłka ziemniaków do pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej wymaga spełnienia przez polskie podmioty dodatkowych wymagań fitosanitarnych).

Mimo iż występowanie bakteriozy pierścieniowej ziemniaka udało się na przestrzeni ostatnich lat ograniczyć, nadal co roku notuje się dużą liczbę nowych ognisk jej występowania. W 2006 r. zarejestrowano bowiem 2 085 nowych porażonych miejsc produkcji, w 2007 r. - 1 391 takich miejsc produkcji, w 2008 r. – 1 592 takie miejsca produkcji, a w 2009 r.– 1 281 porażone miejsca produkcji. Wskazuje to na konieczność podejmowania dalszych działań ograniczających występowanie bakterii.

Dyrektywa Rady 93/85/E została transponowana do prawa krajowego przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*. Doświadczenia związane ze stosowaniem przepisów tego rozporządzenia, w szczególności doświadczenia Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, wskazują na konieczność jego nowelizacji. W związku z powyższym proponuje się:

- 1) w § 4 nadanie nowego brzmienia ust. 2. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem tego przepisu bulwy ziemniaka, pobrane do badań na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* zabezpiecza się i przechowuje w sposób umożliwiający przeprowadzenie badania tożsamości odmianowej. W praktyce badania tożsamości odmianowej mają jednak ograniczone zastosowanie w określaniu dróg rozprzestrzeniania się bakterii i są wykonywane sporadycznie. Jednocześnie ich przechowywanie jest kłopotliwe i pociąga za sobą koszty finansowe. W związku z powyższym, przepis ten powinien zostać ograniczony do przypadków, gdy wykonanie badania tożsamości odmianowej ma faktyczne znaczenie dla śledzenia dróg rozprzestrzeniania się bakterii.
- 2) wprowadzenie zakazu przeznaczania do sadzenia bulw ziemniaków, w przypadku których wstępne wyniki badań laboratoryjnych wskazały na możliwość porażenia bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, pomimo uzyskania negatywnych ostatecznych wyników badań laboratoryjnych na obecność tej bakterii. Standardowo wykonywane, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, badania laboratoryjne pozwalają na wykrycie bakterii przy 1% porażeniu bulw z prawdopodobieństwem wynoszącym 86%. Jednocześnie porażone sadzeniaki ziemniaka odgrywają znaczącą rolę w rozprzestrzenianiu się

bakteriozy pierścieniowej. Mając powyższe na uwadze, a także powszechność występowania choroby na terenie kraju, zasadnym jest, aby ziemniaki, co do których w wyniku przeprowadzonych wstępnych testów laboratoryjnych powstało podejrzenie porażenia przez bakteriozę pierścieniową, nie były przeznaczane do dalszych nasadzeń. Nie można bowiem wykluczyć, że w niektórych przypadkach przeprowadzane testy dają wynik fałszywie ujemny. Z wieloletnich doświadczeń związanych ze zwalczaniem bakteriozy pierścieniowej, zarówno krajowych służb fitosanitarnych, jak i służb innych państw członkowskich Unii Europejskiej wynika, że w wielu przypadkach partie ziemniaków, dla których nie potwierdzono na dalszych etapach badań porażenia bakterią, dopuszczone do sadzenia, ostatecznie w przeciągu kilku lat okazywały się powiązane (jako materiał wyjściowy) z partiami uznanymi za porażone.

Ponadto proponuje się, aby na polach na których były uprawiane takie ziemniaki nie można było przez trzy kolejne sezony uprawowe uprawiać ziemniaków przeznaczonych do sadzenia, a w przypadku ziemniaków towarowych ich uprawa podlegała nadzorowi wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

- 3) w § 6 nadanie uprawnień wojewódzkiemu inspektorowi ochrony roślin i nasiennictwa do wszczęcia postępowania i wydania decyzji administracyjnej określającej nakazy i zakazy mające na celu ograniczenia rozprzestrzeniania się i zwalczania bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*, w przypadku uzyskania informacji o wykryciu tego organizmu z innego państwa członkowskiego. Zmiana ta ma na celu zapewnienie pełnej implementacji postanowień art. 5 ust. 3 dyrektywy dyrektyw Rady 93/85/EWG. Proponuje się także nadanie nowego brzmienia pkt 3. Wojewódzki inspektor ustalając zasięg prawdopodobnego porażenia powinien określić także prawdopodobnie porażone miejsca produkcji. Proponowana zmiana ma na celu zapewnienie spójności rozporządzenia i zgodności nowelizowanego przepisu z przepisami § 7 pkt 2 i § 15 ust. 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia w obecnym brzmieniu, w których mowa o prawdopodobnie porażonych miejscach produkcji. Ponadto proponuje się, aby ustalając zasięg prawdopodobnego porażenia wojewódzki inspektor brał pod uwagę także kontakt z prawdopodobnie porażonymi bulwami ziemniaka. Rozwiązanie takie pozwoli na skuteczniejszą eliminację ognisk choroby.
- 4) W § 7 w pkt 5 uwzględnienie, przy określaniu prawdopodobnie porażonych maszyn, urządzeń, środków transportu, opakowań, przechowalni lub ich części oraz innych przedmiotów, kontaktu z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi prawdopodobnie porażone. Mając na uwadze skuteczność zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka

odpowiednim zabiegom zwalczającym bakterię *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* powinny zostać poddane także te przedmioty, które miały kontakt z prawdopodobnie porażonymi bulwami lub roślinami ziemniaka.

Ponadto proponuje się wprowadzenie zmiany polegającej na uwzględnianiu przy określaniu zasięgu prawdopodobnego porażenia miejsc produkcji, w których wysadzone zostały bulwy ziemniaków uznanych za porażone. Zmiana ta jest konsekwencją zmian w prowadzonych w § 12 nowelizowanego rozporządzenia, omówionych w pkt 9 uzasadnienia.

- 5) w § 8 doprecyzowanie, że przy ustalaniu zasięgu możliwego rozprzestrzeniania, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa powinien uwzględniać miejsca produkcji spełniające przesłanki wskazane w tym przepisie, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* przeprowadzonych dla bulw ziemniaków, uprawionych w tych miejscach produkcji. Rozwiązanie takie jest uzasadnione ze względu na to, że stosowane metody diagnostycznie nie dają 100% prawdopodobieństwa wykrycia bakterii w badanym materiale.
- 6) W § 10 rozszerzenie katalogu metod unieszkodliwiania porażonych bulw ziemniaka o ich zakopanie, przeznaczenie do konsumpcji w zakładach zbiorowego żywienia oraz przeznaczenie do skarmienia zwierząt na surowo lub po uprzednim zakiszeniu. Dostępne zgodnie z obowiązującymi przepisami metody unieszkodliwiania porażonych bulw ziemniaków nie zaspokajają bowiem potrzeb wynikających z ograniczania występowania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka. Optymalnym sposobem zagospodarowywania porażonych bulw jest ich przerób przemysłowy. Metoda ta ma jednak poważne ograniczenia, a mianowicie:
 - przepisy regulujące rynek skrobi uniemożliwiają przetwarzanie ziemniaków pochodzących z gospodarstw, z którymi nie zostały podpisane umowy kontraktacji,
 - zakłady produkujące chipsy, frytki etc. są zainteresowane ziemniakami określonych odmian oraz spełniającymi wysokie wymagania jakościowe,
 - zmniejszająca się liczba gorzelni oraz odchodzenie od technologii produkcji spirytusu z ziemniaków, na rzecz produkcji spirytusu ze zbóż.

Pozostałe dopuszczalne obecnie metody mają w praktyce ograniczone zastosowanie – spalanie porażonych ziemniaków jest kosztowne (2200 – 3000 zł za tonę), ich uparowanie i skarmienie zwierząt w gospodarstwie nie zawsze jest możliwe.

W związku z powyższym producenci ziemniaków, w przypadku stwierdzenia występowania bakteriozy pierścieniowej, stają często przed problemem braku możliwości zagospodarowania porażonych bulw.

Proponowane metody zagospodarowywania porażonych bulw są bezpieczne pod względem fitosanitarnym. Szczegółowe zasady postępowania przy skarmianiu zwierząt na surowo zostały opracowane na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie.

7) w § 10 uregulowanie przypadków wysadzenia ziemniaków uznanych za porażone. Zgodnie z § 10 rozporządzenia w obecnym brzmieniu „bulw lub roślin ziemniaka, uznanych za porażone, nie przeznaczają się do sadzenia [...]”. Jak pokazuje praktyka sytuacje takie mogą mieć jednak miejsce, a obecne przepisy nie precyzują postępowania w takich przypadkach. Proponuje się, aby w przypadku wysadzenia bulw ziemniaków, które zostały uznane za porażone, wojewódzki inspektor:

- uznawał za porażone bulwy lub rośliny ziemniaka, uzyskane w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka oraz pola i miejsca produkcji, w których były wysadzone porażone bulwy ziemniaka,
- uznawał za skażone maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz wszelkie inne przedmioty, które miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka, uzyskanymi w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka a także, jeżeli jest to możliwe, obiekty, w tym szklarnie, tunele foliowe,
- ustalał zasięg prawdopodobnego porażenia, możliwego rozprzestrzeniania oraz strefę zagrożenia, na takich samych zasadach, na jakich są one ustalane w przypadku wykrycia bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* w badaniach laboratoryjnych,
- wyznaczał strefę zagrożenia, w której podejmowane będą działania w zelu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii.

8) w § 12 rozszerzenie sposobów unieszkodliwiania ziemniaków prawdopodobnie porażonych o metody dopuszczone w przypadku ziemniaków uznanych za porażone. Metody unieszkodliwiania bulw uznanych za porażone charakteryzują się większym stopniem bezpieczeństwa fitosanitarnego niż unieszkodliwiania bulw prawdopodobnie porażonych.

Ponadto proponuje się wprowadzenie w pkt 1 ust. 2 zmiany redakcyjnej, polegającej na doprecyzowaniu, że wymagania dotyczące miejsca w którym dokonuje się pakowania prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaków nie dotyczą przypadków, gdy takie ziemniaki są dostarczane do odbiorcy bez pakowania.

9) w § 12 uregulowanie postępowania wojewódzkiego inspektora w przypadku wysadzenia ziemniaków uznanych za prawdopodobnie porażone. Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka nie przeznaczają się do sadzenia. W przypadku jednak, gdyby sytuacja taka miała miejsce, proponuje się aby wojewódzki inspektor uznawał

za prawdopodobnie porażone bulwy lub rośliny ziemniaka uzyskane w wyniku uprawy prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka oraz pola, na których zostały wysadzone prawdopodobnie porażone bulwy ziemniaka.

10) w § 14 w ust. 1 w pkt 1 lit. c doprecyzowanie, że określone w tym przepisie zasady uprawy ziemniaków na polu uznanym za porażone dotyczą produkcji ziemniaków sadzeniaków, a nie wszystkich ziemniaków przeznaczonych do sadzenia. Proponowana zmiana jest zgodna z postanowieniami dyrektywy Rady 93/85/EWG.

Ponadto proponuje się doprecyzowanie, że w przypadku wysadzenia ziemniaków na polu, które zostało uznane za porażone, w okresie obowiązywania zakazu uprawy na tym ziemniaków, bulwy ziemniaków uzyskane w wyniku uprawy były uznawane za porażone.

Informacja o wprowadzanych zmianach, stosownie do postanowień dyrektywy Rady 93/85/EWG zostanie przekazana Komisji Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z powyższym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 69, poz. 1414 oraz 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rozporządzenie nie zostało zamieszczone w Planie Prac Legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń-czerwiec 2010 r.

Ocena skutków regulacji:

1. Podmioty objęte projektowanym rozporządzeniem – projektowane rozporządzenie dotyczy podmiotów zajmujących się produkcją bulw ziemniaka oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projektowane rozporządzenie nie zwiększa zakresu obowiązków Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw – wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki. Wydanie projektowanego rozporządzenia ma na celu usprawnienie działań zwalczających i zapobiegających rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*. Rozszerzenie katalogu dopuszczalnych metod unieszkodliwiania porażonych i prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka, będzie stanowiło istotne ułatwienie dla producentów tej rośliny. Obecnie, w przypadku stwierdzenia porażenia bulw podstawowym problemem producenta jest ich zagospodarowanie zgodne z przepisami prawa.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne – projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Business Centre Club, Federacją Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacją Pracodawców Polskich, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związków Zawodowych Pracowników Rolnictwa RP, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków

Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Polską Izbą Nasienną, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Sekcją Krajową Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej NSZZ „Solidarność”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa RP, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni” oraz Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS” .

Opracowano w Departamencie

Hodowli i Ochrony Roślin:

Akceptował

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: